

Laudacja

**wyłoszona 13 września 2010 r., w Lublinie,
w czasie inauguracji III Polskiego Kongresu Genetyki,
z okazji nadania Pani Profesor Danucie Rożynkowej
tytułu Honorowego Członka Polskiego Towarzystwa Genetyki Człowieka**

Pani Profesor Danuta Rożynkowa urodziła się w Cieszynie. Studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Poznaniu ukończyła w 1950 roku. Rok później obroniła pracę doktorską pt. "Udział trzustki w schorzeniach woreczka żółciowego". W 1957 roku uzyskała I stopień specjalizacji z chorób wewnętrznych.

Pracę naukową Pani Profesor rozpoczęła jeszcze w czasie studiów, w 1947 roku, jako wolontariusz w Katedrze Patologii Ogólnej i Doświadczalnej, pod kierunkiem prof. Antoniego Horsta. W tejże Katedrze Prof. Danuta Rożynkowa przepracowała ponad 15 lat, zajmując się początkowo przemianą tłuszczów i cholesterolu, zagadnieniami doświadczalnej miażdżycy, a także genetycznymi uwarunkowaniami zaburzeń gospodarki tłuszczowej. W późniejszym okresie Jej zainteresowania skupiły się na genetycznym podłożu chorób, głównie chorób rozrostowych układu krwiotwórczego. Pani Profesor Rożynkowa była jednym z pionierów podjęcia tej tematyki badawczej w Polsce.

W 1964 roku, na podstawie dorobku naukowego i po przedstawieniu rozprawy pt. "Udział bodźców emocjonalnych w patogenezie doświadczalnej miażdżycy" uzyskała stopień doktora habilitowanego.

W 1965 roku przeniosła się do Lublina, gdzie - najpierw w obrębie Katedry Anatomii Patologicznej Akademii Medycznej, a później w Samodzielnej Pracowni Genetyki Człowieka - od podstaw organizowała warsztat pracy badawczej w zakresie genetyki, głównie cytogenetyki i biochemii genetycznej, a także wprowadziła na Uczelni nowoczesne nauczanie genetyki człowieka, w tym genetyki klinicznej. W tym okresie zainteresowania naukowe Pani Profesor zogniskowały się na genetyce nowotworów układu krwiotwórczego, zwłaszcza limfoproliferacyjnych. Niezależnie, rozwijała lekarską działalność z zakresu ogólnej genetyki klinicznej, prowadząc konsultacje i badania genetyczne dla pacjentów z regionu Lubelszczyzny.

W trakcie swej pracy zawodowej przebywała na kilku krótkoterminowych stypendiach, m.in. w Instytucie Doświadczalnej Kancerogenezy i Immunogenetyki w Villejuif pod Paryżem oraz w Instytutach Genetyki w Genewie, Rzymie, Londynie, Paryżu i Lund, wzbogacając swój warsztat badawczy i jednocześnie dzieląc się swoim doświadczeniem z ośrodkami goszczącymi.

W uznaniu dorobku naukowego Rada Państwa nadała Jej w 1976 roku tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1985 profesora zwyczajnego.

Oryginalność badań Pani Profesor Danuty Rożynkowej i nowoczesność warsztatu badawczego znalazły wyraz w Jej dorobku naukowym obejmującym ponad 120 artykułów naukowych, publikowanych w międzynarodowych (m.in. J.Atherosclerosis, Ann.Hum.Genet., Hereditas) i polskich czasopismach. W większości z nich Pani Profesor była pomysłodawcą i inicjatorem badań oraz pierwszym, a w niektórych jedynym autorem. Prace te były również przedstawiane na licznych międzynarodowych i krajowych kongresach i konferencjach, spotykając się z zainteresowaniem i uznaniem.

Równolegle publikowała wiele interesujących prac poglądowych, dzieląc się z młodszymi kolegami "po fachu" swą rozległą wiedzą o naturze komórek białaczkowych.

Do najważniejszych osiągnięć naukowych Pani Profesor Rożynkowej należą badania nad eksperymentalną i rodzinną miażdżycą, nad rodzinnym występowaniem wariantów genu dehydrogenazy glukozo-6-fosforanowej, G-6-PD (jeden z odkrytych przez nią wariantów, nazwany GdLUBLIN, został włączony do międzynarodowego rejestru wariantów G-6-PD (Ann. Hum.

POLSKIE TOWARZYSTWO GENETYKI CZŁOWIEKA

ul. Dębinki 1 80-211 Gdańsk
tel. (58)349 1531/32 fax. (58) 349 1535
ptgc@gumed.edu.pl
<http://www.ptgc-med.pl>

Genet. 1973). Jeszcze większymi osiągnięciami są wyniki badań nad komórkami białaczkowymi. Pani Profesor już w 1968r. opublikowała w „Lancet” pracę nt. hodowli komórek białaczkowych, a potem systematycznie prowadziła badania nad aberracjami chromosomowymi w nowotworach układu krwiotwórczego, wpływającymi na ich biologię, a więc i przebieg kliniczny choroby i mającymi znaczenie rokownicze. Doświadczalne badania leukemogenezy obejmowały także bardzo istotne prace nad indywidualnymi cechami wzrostu komórek białaczkowych w hodowli, zaburzeniami ich różnicowania się, a później zaburzeniami apoptozy, z udziałem ulubionego obiektu badań Pani Profesor - genu BCL2, oraz wiele, wiele innych. Zainteresowaniem tymi zagadnieniami zaraziła swoich uczniów, którzy kontynuują prace nad nimi. Oryginalne, odkrywcze publikacje Pani Profesor ukazywały się w wysoko cenionych czasopismach o międzynarodowym zasięgu.

Pani Profesor organizowała lub współorganizowała liczne konferencje i sympozja krajowe, odbywające się zarówno na terenie Lubelszczyzny (pamiętna konferencja w Kazimierzu nad Wisłą w 1991 roku!), jak i poza nią, i cieszące się dużym uznaniem i zainteresowaniem środowiska genetycznego. Pracowała również nad integracją środowiska osób zajmujących się cytogenetyką hematoonkologiczną. W uznaniu Jej pionierskiej roli w cytogenetyce nowotworów krwi w Polsce, na pierwszym, założycielskim zebraniu Sekcji Cytogenetyki Hematoonkologicznej PTGC, w 2003 roku, została mianowana Honorowym Członkiem Sekcji.

W uznaniu dorobku naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego Pani Profesor została wybrana na członka Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Genetycznego, na przewodniczącą jego Lubelskiego Oddziału, który współtworzyła, na członka Rady Naukowej Instytutu Genetyki Człowieka PAN w Poznaniu, członka Komitetu Patofizjologii Komórki PAN, Komisji Międzywydziałowej Genetyki i Rozwoju Człowieka, Komisji Hodowli i Różnicowania Tkanki, Komisji Biologii Nowotworów oraz Komisji Hematologii Doświadczalnej, a także odznaczona wieloma odznaczeniami, m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem 40-lecia Polski Ludowej, odznaką "Za wzorową pracę w Służbie Zdrowia", Medalem 30-lecia w Służbie Medycyny i Honorową Odznaką Akademii Medycznej w Lublinie.

Nie tylko dzieło świadczy o Mistrzu, ale i jego uczniowie. Pani Profesor Danuta Rożynkowska dochowała się dziesięciu doktorów nauk medycznych i przyrodniczych. Jeden jej wychowanek ma tytuł profesora, a czworo - stopień doktora habilitowanego. Dla wszystkich Pani Profesor była jak matka - surowa, wymagająca (najwięcej od siebie), ale jednocześnie dbająca i troskliwa. Jej wielka rzetelność naukowa zawsze była i jest wzorem dla Jej wiernych uczniów.

Ale nie tylko bezpośredni wychowankowie uważają Panią Profesor Danutę Rożynkową za swego mistrza; wielu spośród nas - profesorów, docentów, doktorów - czuje się Jej uczniami, wielu odbywało staże pod Jej kierunkiem, korzystało z Jej mądrych, fachowych recenzji (kilkadziesiąt recenzji rozpraw doktorskich, habilitacyjnych oraz dorobku profesorskiego) i rad, udzielanych zawsze z pełnym zaangażowaniem i głębokim "wgrzaniem się" w zagadnienie, ze skromnością prawdziwego mędrca, życzliwym uśmiechem i ciepłym uściskiem dłoni.

W uznaniu zasług Pani Profesor dla rozwoju genetyki człowieka w Polsce oraz w uznaniu Jej pionierskiej roli w cytogenetyce hematoonkologicznej Zarząd Polskiego Towarzystwa Genetyki Człowieka podjął decyzję o uhonorowaniu Jej tytułem Honorowego Członka Towarzystwa.

Lublin, 13 września 2010 roku
Prof. dr hab. med. Tadeusz Mazurczak
Przewodniczący PTGC

(współautor laudacji: Olga Haus)